

اخبار محیط زیستی

و

معرفی کتاب

اخبار محیط زیستی

۱. مدیرکل دفتر زیستگاه‌های حفاظت محیط‌زیست پیشنهاد ۲۲ منطقه برای افزوده شدن به مناطق حفاظت شده ایران - مدیرکل دفتر زیستگاه‌ها و امور مناطق سازمان حفاظت محیط‌زیست از پیشنهاد ۲۲ منطقه جدید برای افزوده شدن به سطح مناطق حفاظت شده کشور خبر داد:

فرهنگ قصریانی در گفت‌وگو با خبرنگار «محیط‌زیست» خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، افزود: در صورتی که این پیشنهاد توسط دو وزیر جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت پذیرفته شود، سطح مناطق حفاظت شده کشور از ۱۰/۲ درصد به ۱۱ درصد خواهد رسید. وی ادامه داد: این پیشنهاد که در شورای عالی محیط‌زیست مورد بررسی قرار می‌گیرد، در حال حاضر از دو وزارتخانه استعلام شده و پیشنهاد اضافه شدن اثر طبیعی ملی دُرُفک گیلان مورد پذیرش هر دو وزیر قرار گرفته است. مدیرکل دفتر زیستگاه‌ها و امور مناطق سازمان حفاظت محیط‌زیست افزود: برای ارتقای مناطق، به حفاظت شده ابتدا باید اطلاعات آن از استان‌ها و دفاتر مطالعاتی جمع‌آوری شود و پس از آن که یک منطقه به منطقه شکار ممنوع که دارای گونه‌های جانوری، زیستی و گیاهی مهمی هستند، تبدیل شد پس از مدتی با مشاهده پتانسیل‌ها و بر حسب اولویت‌بندی، به سطح مناطق حفاظت شده افزوده خواهند شد. قصریانی تاکید کرد: برای افزایش سطح مناطق حفاظت شده، نظر دو وزارتخانه نامبرده بسیار اساسی است و اگر این دو وزارتخانه موافقت نکنند، با وجود پافشاری‌های بسیار سازمان حفاظت محیط‌زیست، حتی به درخواست آن توجه نخواهد شد. وی تاکید کرد: اطلاعاتی که در بررسی مناطق برای اضافه شدن به مناطق حفاظت شده مورد بررسی قرار می‌گیرد، شامل اطلاعات گیاهی، جانوری، جمعیت ساکن در منطقه، روستاها، معادن، بهره‌برداری‌های صورت گرفته، تعداد چشمه‌ها و رودخانه‌ها و استعدادهای آن منطقه می‌شود.

منبع: IREN، خبرگزاری مستقل محیط‌زیست

۲. رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست خبر داد؛ رشد

۵ برابری سمن‌ها در برخی استان‌های کشور

معاون رییس‌جمهور و رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به حضور زنان در سازمان‌های مردم نهاد گفت: با سیاست‌گذاری در جریان‌های اجتماعی می‌توانیم بهبود وضعیت

محیط‌زیست را در کشور سبب شویم. به گزارش خبرنگار «محیط‌زیست» خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، معصومه ابتکار در مراسم امضای تفاهم‌نامه با معاونت زنان ریاست جمهوری با تاکید بر نقش کلیدی زنان در آموزش و ایجاد جریان‌های اجتماعی گفت: نقش‌آفرینی زنان می‌تواند تاثیر بسیار زیادی در موضوعات محیط‌زیست و بحران‌هایی که در این حوزه با آنها مواجه هستیم، داشته باشد. وی با بیان این که زنان در خانواده‌های خود با آگاهی نسبت به مسائل محیط‌زیست می‌توانند با مدیریت آب، منابع و پسماند رسالت خود را انجام دهند گفت: نقشی که زنان شهری و روستایی در حفاظت از آب و خاک خواهند داشت، می‌تواند در بهبود وضعیت محیط‌زیست اثرگذار باشد.

رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست و معاون رییس‌جمهور ادامه داد: اگر زن روستایی بداند که استفاده از کود و سم برای خود و خانواده و در وهله بعدی برای جامعه مضر است، قطعاً دقت بیشتری در مصرف این مواد خواهد داشت که این به رفتار صحیح در جامعه کشاورزی منتهی خواهد شد. ابتکار با بیان این که همچنین زنان شهری با آگاهی نسبت به موضوع پسماند و آب نیز می‌توانند مشکلات ویژه‌ای را در شیوه زندگی اصلاح کنند، گفت: با مشارکت بانوان می‌توان اثربخشی بیشتری را برای رفع مسائل محیط‌زیست انتظار داشته باشیم وی با تاکید بر این که برنامه‌های مشترکی در بخش آموزش، پژوهش و اجرایی را برای مشارکت زنان تهیه کردیم که گام‌های خوبی نیز برای آن برداشته شده است. به طور مثال برنامه آموزشی خوبی در حوزه دریاچه ارومیه با هدف‌گذاری زنان روستایی آن منطقه انجام شده است. رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست و معاون رییس‌جمهور بر تاثیرگذاری زنان در سازمان‌های مردم نهاد تاکید کرد و گفت: در دوره جدید مدیریت سازمان محیط‌زیست در برخی از استان‌ها، تعداد سمن‌های محیط‌زیستی بیش از پنج برابر رشد داشته است که عمدتاً حضور زنان در این سمن‌ها پررنگ‌تر است و این تحولات نشان‌دهنده آن است که جریان‌های اجتماعی در حوزه محیط‌زیست به راه افتاده است که با سیاست‌گذاری باید برای بهبود مساله محیط‌زیست گام برداریم.

منبع: ایسنا

۳. بخشنامه رئیس قوه قضاییه جهت برخورد سریع و

قاطع با عوامل تخریب منابع طبیعی

پایگاه خبری دیده‌بان محیط‌زیست و حیات‌وحش ایران: در پی

۴. با تعدی به جنگل‌ها قاطعانه مقابله شود/

زمین‌خواری و اخیراً کوه‌خواری اسف‌بار است

رهبر معظم انقلاب در دیدار مسوولان و دست‌اندرکاران محیط‌زیست و منابع طبیعی، حل مسایل و مشکلات محیط‌زیستی همچون آلودگی هوا، پدیده ریزگردها و دست‌اندازی به جنگل‌ها و مراتع و فضاهای سبز را نیازمند برنامه‌ریزی، تدبیر، پیگیری مستمر و جدی و قاطعیت دستگاه‌های مرتبط دانستند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه‌ای صبح امروز (یکشنبه) در این دیدار تأکید کردند: حفظ محیط‌زیست یک وظیفه حاکمیتی است که باید با تهیه سند ملی محیط‌زیست و پیوست محیط‌زیستی برای همه طرح‌های عمرانی و صنعتی و همچنین جرم‌انگاری تخریب محیط‌زیست، به این وظیفه بسیار مهم، عمل شود. ایشان با اشاره به دیدگاه اسلام در خصوص اهمیت حفظ زمین و ثروت‌های عمومی کره خاکی گفتند: اسلام و ادیان الهی همواره بر لزوم احساس مسوولیت انسان در قبال طبیعت و حفظ تعادل میان انسان و طبیعت تأکید کرده‌اند زیرا عامل اصلی بروز مشکلات محیط‌زیستی بر هم خوردن این تعادل است.

رهبر انقلاب چالش محیط‌زیستی را چالشی فراگیر در سراسر جهان برشمردند و با اشاره به آثار بلند مدت مسائل محیط‌زیستی، خاطرنشان کردند: تجربه‌های کشورهای مختلف نشان می‌دهد بسیاری از مشکلات محیط‌زیستی قابل پیشگیری و دارای راه حل هستند. حضرت آیت الله خامنه‌ای به عنوان نمونه به موضوع آلودگی هوا در کلان‌شهرها و پدیده‌ریزگردها اشاره و تأکید کردند: این مشکلات، با صبر و حوصله و تدبیر و پیگیری لازم، قابل حل هستند. ایشان افزودند: مساله محیط‌زیست، مساله این دولت یا آن دولت، مساله این شخص یا آن شخص و مساله این جریان و یا آن جریان نیست، بلکه موضوعی کشوری و ملی است که باید برای حل مشکلات مرتبط با آن، همه دست به دست یکدیگر دهند. رهبر انقلاب هوا، آب و خاک را سه عنصر اصلی در محیط‌زیست برشمردند و گفتند: برای حل مسایلی همچون آلودگی هوا در کلان‌شهرها و پدیده گرد و غبار و همچنین کمبود آب و فرسایش خاک، بیشتر از تبلیغات، باید کار و تلاش جدی و پیگیری مستمر انجام داد. حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به جنگل‌ها و مراتع به عنوان ریه‌های تنفسی شهرها و عوامل نگهدارنده خاک، از دست‌اندازی افراد سودجو به جنگل‌ها

بیانات مقام معظم رهبری در اهمیت و ضرورت صیانت از محیط‌زیست، رئیس قوه قضاییه با صدور بخشنامه‌ای به مراجع قضایی سراسر کشور دستور داد که از تعدی و تخریب منابع طبیعی و تغییر کاربری بی‌رویه اراضی کشاورزی جلوگیری به عمل آید. به گزارش اداره کل روابط عمومی قوه قضاییه، متن کامل بخشنامه رئیس قوه قضاییه به شرح ذیل است:

بخشنامه به مراجع قضایی سراسر کشور

در پی بیانات مهم مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در اهمیت و ضرورت صیانت از محیط‌زیست، خصوصاً جنگل‌ها، مراتع، منابع آبی و جلوگیری از تعدی و تخریب منابع طبیعی و تغییر کاربری بی‌رویه اراضی کشاورزی و لزوم جدیت و هماهنگی کلیه مسئولین کشور در حفظ و سلامت محیط‌زیست و با توجه به وظایف ذاتی دستگاه قضایی، مراجع قضایی سراسر کشور مکلفند:

۱. ضمن رسیدگی سریع و قاطع به پرونده‌های ارجاعی، با جدیت بیشتری نسبت به برخورد با متخلفین از قانون، خصوصاً افراد ذی‌نفوذ اقدام نموده و نباید هیچ‌گونه کوتاهی و اغمازی در این رابطه صورت پذیرد.
 ۲. دادستان‌های سراسر کشور حسب وظیفه ذاتی مکلفند در صورت عدم شکایت دستگاه‌های اجرایی در موارد وقوع جرم در زمینه اموال عمومی نسبت به تعقیب متهمین اقدام قانونی به عمل آورند.
 ۳. رؤسای کل دادگستری استان‌ها مسئولیت نظارت بر اجرای این بخشنامه را عهده دار بوده و موظفند نتیجه اقدامات به عمل آمده را به صورت مرتب به حوزه ریاست قوه قضاییه گزارش نمایند.
 ۴. سازمان بازرسی کل کشور مکلف است با توجه به وظیفه سازمانی و با استفاده از ظرفیت وسیع قانونی، نظارت بر عملکرد مسئولین مربوطه را بیش از گذشته پیگیری و نتیجه را مستمراً به حوزه ریاست منعکس نماید.
- بدیهی است دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط حسب وظیفه ذاتی لازم است علاوه بر نظارت بر واحدهای تحت امر، موارد جرم را به مراجع قضایی منعکس نمایند.

صادق آملی لاریجانی

رئیس قوه قضاییه

منبع: دیده بان محیط‌زیست و حیات وحش ایران

سومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر شد، جمعه ۲۲ خرداد ماه، ساعت ۲۱ از شبکه مستند پخش می‌شود.

این مستند که نامزد دریافت جایزه در دو بخش بهترین فیلم و بهترین پژوهش و متن فیلم مستند بود، موفق شد در مراسم اختتامیه سی و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر جایزه و سیمرغ ویژه هیأت داوران هیأت داوران بخش سینما حقیقت را به دلیل کیفیت بالای تصویربرداری از آن خود کند.

آمدای، نخستین نام همدان است که در کتیبه پیلسر سوم پادشاه آشور، به محل تجمع و زندگی مادها به عنوان اولین قوم آریایی اشاره شده است. این فیلم که تولید آن حدود ۲ سال به طول انجامیده است در یک ساختار زمانی چهار فصلی و در یک بازه مکانی بیست هزار کیلومتر مربعی، بیش از ۳۰ گونه جانوری مختلف ایرانی را به تصویر می‌کشد.

سفر به آمادای، ضمن نمایش چرخه حیات طبیعی این سرزمین، اسرار شگفت‌انگیزی از زندگی موجودات مختلف در زمستان جان‌فرسا، تابستان سخت و خشک، پاییز هزار رنگ و بهار پر هیاهوی آن را در مدت زمان ۶۶ دقیقه بازگو می‌کند.

این مستند محصول صدا و سیمای مرکز همدان است و عواملی که در تولید آن همکاری داشتند، عبارت‌اند از: کارگردان: فرشاد افشین‌پور، گروه تحقیقات: دکتر آریا شفائی‌پور، محمدجعفر علیزاده، محمد اصغری، نویسنده و دستیار کارگردان: امید عبدالهی، تدوین: سیدسعید میرسعید قاضی، صدابردار: پویان باشتی منفرد، گوینده متن: داود نماینده، مدیر تولید: مجاهد بنی عامریان.

منبع: عصر ایران

و منابع طبیعی به خصوص در شمال کشور ابراز تاسف شدید کردند و افزودند: دستگاه‌های مسوول باید قاطعانه با تعدی به جنگل‌ها به هر بهانه‌ای اعم از هتل‌سازی و جذب گردشگر و ساخت حوزه علمیه و برخی توجیهات به ظاهر قابل قبول، مقابله کنند.

ایشان، پدیده زمین‌خواری و اخیراً کوه‌خواری و ساخت و ساز در ارتفاعات را از دیگر مسائل رنج‌آور و اسفبار دانستند و تأکید کردند: باید در قانون، این گونه اقدامات جرم تلقی شوند و افراد سوء استفاده کننده بی هیچ اغمازی مورد تعقیب قضایی قرار گیرند و اگر در دستگاه‌ها نیز کوتاهی انجام گیرد، باید با عوامل این کوتاهی هم به شدت برخورد شود.

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر این که حفظ محیط‌زیست یک وظیفه حاکمیتی است، افزودند: تهیه سند ملی برای محیط‌زیست، پیوست محیط‌زیستی برای همه طرح‌های عمرانی، صنعتی و تجاری، پالایش و بازنگری قوانین برای جرم‌انگاری تخریب محیط‌زیست و تقویت نظارت‌های بی‌اغماض از مهمترین راهکارها برای حفظ محیط‌زیست و مقابله با سودجویان و قانون‌شکنان است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای، نقش آفرینی مردم برای حفظ محیط‌زیست و فرهنگ‌سازی در جامعه به‌وسیله رسانه ملی را مهم ارزیابی و خاطرنشان کردند: مطالبی که باید بیان شوند، امروز گفته شد و از این پس مردم باید قضاوت کنند که کدام دستگاه‌ها به وظیفه خود برای حفظ محیط‌زیست عمل می‌کنند و کدام دستگاه‌ها برای حفظ محیط‌زیست، تلاش و اقدام لازم را انجام نمی‌دهند.

منبع: دیده بان محیط‌زیست و حیات وحش ایران

با تشکر از خانم ندا صابری

روایت اسرار شگفت‌انگیز زندگی جانوران ایرانی در

بهترین مستند جشنواره فجر

این فیلم که تولید آن حدود ۲ سال به طول انجامیده است در یک ساختار زمانی چهار فصلی و در یک بازه مکانی بیست هزار کیلومتر مربعی، بیش از ۳۰ گونه جانوری مختلف ایرانی را به تصویر می‌کشد.

زیست بوم: «سفر به آمادای» به تهیه‌کنندگی، کارگردانی و تصویربرداری فرشاد افشین‌پور که برنده جایزه ویژه سی و

خبرگزاری مستقل محیط زیست

درگاه اخبار و بانک‌های اطلاعاتی محیط زیست ایران

خبرگزاری مستقل محیط زیست

برای نجات هامون فردا دیر است

گری لوییسی - (هماهنگ کننده مقیم سازمان ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران)

را به هم ربط داده و تغذیه می‌کند. بیشتر این ناحیه تا بیست سال پیش سرسبز و گونه‌های گیاهی و جانوری در آنجا فراوان و دریاچه پر از ماهی بود. مجموع صید سالانه از ۱۲ هزار تن فراتر می‌رفت و ماهیگیران ماهی‌هایی بیست کیلوگرمی صید می‌کردند. تالاب‌ها آب کشاورزان و رمه‌های گاومیش و امکانات معاش هزاران خانواده را تامین می‌کردند. اما ایجاد سدها و کانال‌ها در افغانستان آب رودخانه را برای کشاورزی در استان‌های فقیرنشین قندهار، هلمند و نیمروز منحرف کرد و میزان آب دریاچه‌ها کاهش یافت. و بعد ایجاد چهار مخزن در داخل خود ایران به انحراف بیشتر آب از مسیر طبیعی آن منجر شد. من از سه روستای: تخت دولت، ادیمی و کوه خواجه دیدن و با بسیاری از ساکنان آن‌ها صحبت کردم. مردم از بی‌آبی ناراحت بودند و از دولت و سازمان ملل کمک می‌خواستند. مردم سیستان احساس می‌کنند برای کمک به آنان هیچ کاری - جز پرداخت کمک‌های نقدی - انجام نمی‌شود. آنان می‌خواهند کار کنند. خانم سالمندی که دست دو نوه خردسالش را گرفته بود، می‌گفت «ما برای بقای خود مبارزه می‌کنیم». و در حالی که به چهره محزون و موهای خاک‌آلود یکی از نوه‌های پنج ساله‌اش اشاره می‌کرد، گفت «دخترک دارد می‌میرد. ما نمی‌خواهیم آخرین نسلی باشیم که در اینجا زندگی می‌کنیم». حدود ۴۰۰ هزار نفر در ناحیه سیستان زندگی می‌کنند که تعداد زیادی از آنان در زیر خط فقر قرار دارند. کمک نقدی که از دولت یا کمیته امداد امام خمینی دریافت می‌کنند به زحمت از ۲۰ دلار در ماه فراتر می‌رود. مردی می‌گفت: «ما صیادیم و زمین برای کشاورزی نداریم. یعنی اگر ماهی نباشد زندگی هم نیست». این فاجعه محیط‌زیستی هزاران نفر را وادار به ترک منطقه کرده است. به گفته منابع دولتی تنها در ۲۰۱۲ حدود ۵ هزار خانواده منطقه را ترک کرده‌اند. در مجموع ۶۰۰ هزار نفر از اینجا بیرون رفته‌اند. بیشتر آنان با طی مسیری دو هزار کیلومتری به استان گلستان در شمال ایران رفته‌اند تا زندگی تازه‌ای آغاز کنند، دیگران در همه جای ایران پراکنده شده‌اند. آنان که مانده‌اند هرسال فقیرتر می‌شوند. آنچه حیرت‌آور است سرعت پیشرفت این فاجعه ساخته دست انسان است. طی تنها ۲۰ سال امکانات معاش مردم نابود شده است. بادهای شرقی که زمانی با وزیدن روی دریاچه عامل تهویه طبیعی هوا بودند حالا فقط طوفان‌های شن به بار می‌آورند و روزهای متوالی باعث تیرگی هوا می‌شوند و طوفان شن را به افغانستان و حتی دورتر یعنی تا پاکستان می‌برند. به نظر می‌رسد

مرد سیستانی می‌گفت: «فرشتگان بر دستان کسانی که به ما کمک کنند، بوسه خواهند زد». چهره رنگ پریده این ماهیگیر حکایت از روزگار و احوال ناخوش او می‌کند، پوست آفتاب سوخته و چرم مانندش گویای سال‌ها سختی و نامالایمات است و چشمانش نشانی از اشک‌های فروخورده‌اش دارد.

حسرت زمانی را می‌خورد که روزگار تاحدی به کاشش بود و از ایامی می‌گفت که دریاچه‌ها پر از آب و ماهی بودند، فرزندان‌ش شاد و زندگی بر وفق مراد بود. گفته‌هایش به قدری تکان‌دهنده بود که فراموش کردم نامش را ببرسم. می‌خواست حرف‌هایش را بشنوم و بعد دنیا را در جریان شرایط ناگوار فقیرترین و نامساعدترین منطقه ایران یعنی تالاب‌های هامون سیستان قرار دهم. امروز «تالاب» دیگر واژه‌ای درست نیست. زیرا اینجا حالا زمینی خشک و تفتیده است. اشتغال سودآور اندک است و بیش از نیمی از ساکنان با کمک‌های کمیته امداد امام خمینی زندگی می‌کنند. کار بیشتر آنان ماهیگیری است - یا بود. حالا تقریباً همگی بی‌کارند و در ویرانه‌های روستاهای متروکی زندگی می‌کنند که در حاشیه رودخانه‌هایی ساخته شده بودند که روزگاری پر آب و شکوفا بودند. باد در اسکله‌های پر سروصدا، بازارهای خالی از ماهی و قایق‌های شکسته‌ای می‌پیچد، که همه جا پخش شده است. هامون‌ها از سه ناحیه تالابی بزرگ به وسعت ۵ هزار و ۶۶۰ کیلومتر مربع تشکیل شده‌اند. دوسوم این تالاب‌ها در ایران قرار دارند و آب رودخانه هلمند افغانستان آن‌ها

گفت: ارزیابی‌های محیط‌زیستی این طرح اکنون در اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان تهران در حال بررسی است و هنوز پرونده آن به سازمان حفاظت محیط‌زیست نرسیده است، اما به زودی گزارش تفصیلی از این طرح توسط استان تهران منتشر می‌شود.

ایرن - مدیرکل دفتر ارزیابی‌های محیط‌زیستی سازمان حفاظت محیط‌زیست در ارتباط با احداث اتوبان شهید شوشتری در میان پارک ملی سرخه‌حصار تهران گفت: نظر سازمان محیط‌زیست پس از بررسی‌های کافی اعلام خواهد شد، اما به طور کلی کشیدن جاده از میان منطقه حفاظت شده موجب تخریب زیستگاه می‌شود.

وی با اشاره به این که سازمان حفاظت محیط‌زیست از طریق نامه سازمان بازرسی کل کشور از وجود چنین طرحی مطلع شده است، افزود: این سازمان از ما درخواست کرده که با توجه به این که اتوبان شهید شوشتری از درون منطقه حفاظت شده می‌گذرد، نظر خود را اعلام کنیم.

جلالوندی در مورد تاثیر احداث جاده از میان مناطق حفاظت شده، اظهار کرد: به طور کلی کشیدن جاده از میان مناطق حفاظت شده سبب تخریب زیستگاه می‌شود و تخریب زیستگاه یکی از اصلی‌ترین فاکتورها و پارامترهایی است که بیش از ۷۰ درصد در کاهش تنوع‌زیستی موثر است، در حالی که مثلاً شکار و صید غیرمجاز ۵ درصد به تنوع‌زیستی آسیب می‌زند، یعنی تخریب زیستگاه ۱۴ برابر بیش از شکار غیرمجاز در کاهش تنوع‌زیستی نقش دارد.

مدیرکل دفتر ارزیابی‌های محیط‌زیستی سازمان حفاظت محیط‌زیست، ادامه داد: کشیدن جاده، زیستگاه را به ۲ نیم تقسیم کرده و آن را از جایگاه اکوسیستمی خود خارج می‌کند؛ حالا این که جاده کجای یک منطقه باشد؛ یعنی در حاشیه، منطقه امن یا

بیشتر ایرانیان اطلاع چندانی از رنج مردمی ندارند که در هامون‌های سیستان زندگی می‌کنند. در مقایسه، فاجعه محیط‌زیستی نمادین‌تری در ایران یعنی مرگ آرام دریاچه ارومیه از توجه شدید رسانه‌ای و سیاسی برخوردار است. اما وقتی اخیراً به دریاچه ارومیه سفر کردم، با ناامیدی شدید و یاس و درماندگی فراوانی مواجه نشدم که در هامون‌های سیستان شاهد بودم. این مشکل احتمالاً تنها در صورت تحقق دو رویداد کلیدی حل خواهد شد. نخست، افغانستان و ایران باید مشترکاً درباره مسیر اقدام برای تقسیم عادلانه آبی که قرن‌ها بین خود تقسیم می‌کرده‌اند به توافق برسند. دویست سال پیش مرزی در کار نبود. آنچه در آن زمان اهمیت داشت جامعه‌ها و خانواده‌ها بود که فرهنگ و زبانی مشترک داشتند و یافتن راه حل آسان‌تر بود. دوم، لازم است خود ایرانیان آب اندکی را که به ایران می‌رسد بهتر تقسیم کنند. در حال حاضر بیشتر آب برای تامین آب آشامیدنی و کشاورزی به شبکه مخزن چاه نیمه عمیق منحرف می‌شود. در حالی که هنوز می‌توان اجازه داد بیشتر این آب به طور طبیعی به هامون‌ها جریان یابد و باعث احیای آن‌ها و ادامه زندگی جوامع محلی شود. ایرانیان و جامعه بین‌المللی باید نسبت به این فاجعه واکنش نشان دهند و باید هم اکنون چنین کنند. حامیان لازم است کار با ساکنان هامون‌ها را شروع کنند و به احیای روش زندگی آنان یاری رسانند. اجازه دهید در آن هنگام فرشتگان تصمیم بگیرند مرحمت خود را چگونه و در کجا ارزانی دارند. اشاره: این یادداشت توسط مرکز اطلاعات سازمان ملل در تهران و به مناسبت روز جهانی تالاب‌ها منتشر شده است. سردبیری ایرن اهتمام مسئولانه جناب گری لوییس به مسائل محیط‌زیست ایران را ارج می‌گذارد.

ایرن www.iren.ir انتهای خبر

خبرگزاری مستقل محیط‌زیست

درگاه اخبار و بانک‌های اطلاعاتی محیط‌زیست ایران

خبرگزاری مستقل محیط‌زیست

احداث اتوبان شوشتری به تخریب زیستگاه سرخه حصار می‌انجامد

حمید جلالوندی در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا در مورد بررسی وضعیت ارزیابی محیط‌زیستی پروژه احداث اتوبان شهید شوشتری از میان منطقه حفاظت شده پارک ملی سرخ‌حصار

نگاه‌داشت اکوسیستم تالابی و زیست‌بوم‌های وابسته به آن همواره احساس می‌شود.

فهرست حیات‌وحش منطقه شامل این موارد است: دوزیستان؛ قورباغه باتلاقی. خزندگان؛ لاک‌پشت خزری، مار چلیپر و آگامای دشتی. پستانداران؛ روباه معمولی، گرگ خاکستری، خرگوش و انواع مختلف پستانداران کوچک از راسته جوندگان. همین فهرست کوتاه نشان‌دهنده غنا و تنوع‌زیستی بالای این تالاب است. چنین حیات‌وحشی لزوم توجه بیشتر مسئولان استانی و کارشناسان محیط‌زیست را می‌طلبد تا یکپارچگی، بهداشت و سلامت تالاب حفظ شود؛ چرا که گونه‌های بومی ساکن زیستگاه و حتی گونه‌های مهاجر و گذری این تالاب اغلب جزء با ارزش‌ترین گونه‌های کشورمان هستند، به‌ویژه برخی پرندگان که در فهرست سرخ‌گونه‌های در خطر جهانی نیز نام آنها ذکر شده است.

اما این تالاب ارزشمند رو به نابودی است. مهم‌ترین عوامل نابودی تالاب عبارتند از: ورود فاضلاب‌های شهری؛ پرورش ماهی بدون در نظر گرفتن ظرفیت برد (دامنه پذیرش) تالاب؛ ورود غیرمجاز سموم کشاورزی زمین‌های اطراف بدون رعایت ضوابط حقوقی.

این در حالی است که طبق ماده ۴ کنوانسیون رامسر؛ طرف‌های متعهد باید تسهیلات لازم برای حفظ تالاب‌ها و پرندگان آبی را با ایجاد قرق‌های طبیعی در منطقه تالاب اعم از این که در فهرست درج شده یا نشده باشد، فراهم و به نحو مقتضی از آنها نگهداری کنند. طرف‌های متعهد با اعمال مدیریت صحیح کوشش خواهند کرد تعداد پرندگان را در تالاب‌های مربوطه افزایش دهند. طرف‌های متعهد تدابیر لازم برای تربیت پرسنل ذی‌صلاح به‌منظور تحقیق در امور تالاب‌ها و اداره و حفاظت آنها را اتخاذ خواهند کرد.

به‌این ترتیب می‌توان گفت تالاب عشق‌آباد با آنچه در خصوص شرایط طبیعی‌اش گفته شد به‌عنوان یک سرمایه ملی در معرض نابودی قرار دارد. آنچه سبب شگفتی است، این که این منطقه با تمام ویژگی‌هایی که برشمرده شد، مدتی است ظاهراً به شکل خصوصی اداره و در آن نشانه‌هایی از شکار دیده می‌شود. پوکه‌های فشنگی که پیرامون این تالاب توسط یک عکاس دوستدار محیط‌زیست یافت شده، آشکارا نشان‌دهنده شکار در این منطقه است، که ظاهراً هنوز هم ادامه دارد.

مرکز زیستگاه باشد، اثرات آن متفاوت است بنابراین باید بررسی کنیم که اتوبان شهید شوشتری قرار است که از کجا بگذرد تا در مورد آن نظر قطعی دهیم، اما به طور کلان جاده‌سازی یکی از عوامل اصلی تخریب محیط‌زیست و جنگل‌های کشور است. **خبرگزاری مستقل محیط‌زیست**

داستان یک تالاب خصوصی!

با وجود مساحت کم، این تالاب با داشتن آبگیر و سه قنات نقش مهمی در تعادل زیست‌بوم و اکوسیستم منطقه و تنوع‌زیستی آن دارد. از آنجایی که کشور ما با بارش سرانه‌ای پایین، از نظر منابع آبی جزء کشورهای خشک جهان محسوب می‌شود، اهمیت حفظ و نگهداری تالاب‌ها ...

زیست‌بوم / سونیا شفیعی*: تالاب عشق‌آباد، تالابی کوچک در حاشیه استان تهران است که همچون همه تالاب‌های کشور دچار آسیب‌های محیط‌زیستی زیادی شده است. این تالاب در دو کیلومتری روستای عشق‌آباد در جنوب‌شرقی استان تهران (شهرستان ری) واقع شده و از نوع تالاب‌های فصلی است که با طولی حدود ۷۰۰ متر همه‌ساله پذیرای پرندگان بومی و مهاجران عبوری است. اکنون حدود ۱۴۸ گونه پرنده در این تالاب گزارش شده که در میان آنها پرندگان بومی نیز دیده می‌شود و در نيزارهای درون یا اطراف تالاب و نیز تپه‌های رُستی مجاور تالاب آشیانه‌سازی می‌کنند.

با وجود مساحت کم، این تالاب با داشتن آبگیر و سه قنات نقش مهمی در تعادل زیست‌بوم و اکوسیستم منطقه و تنوع‌زیستی آن دارد. از آنجایی که کشور ما با بارش سرانه‌ای پایین، از نظر منابع آبی جزء کشورهای خشک جهان محسوب می‌شود، اهمیت حفظ و نگهداری تالاب‌ها حتی تالاب‌های کوچک، به منظور

خاطرات پرآبی‌شان به سال‌های دور برمی‌گردد؛ ۷۷-۷۸ ارومیه حالا در بستری سفید خوابیده است. رگ‌های چند شاخه‌اش که خود را تا وسط‌های دریاچه رسانده‌اند از رمق افتاده‌اند. تا چشم کار می‌کند ارومیه سفیدپوش است. تنها در دو نقطه خطی نازک مرز بین خشکی و آب می‌شود؛ شمال و جنوب. کوه‌های کنار دریاچه به سمت جلو دامن کشیده‌اند. به بهانه یافتن آبی می‌کوشند تا خاطرات سال‌های ۷۴ را برایشان زنده کند. سرسبزی کنار دریاچه زنده است. زمین‌های سبز و درختان سرکشیده از میان سبزه‌ها ارومیه را محاصره کرده‌اند. محاصره کردنی که به قیمت جون ارومیه تمام شد.

توسعه کشاورزی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه یکی از مقصران اصلی وضعیت کنونی دریاچه شناخته می‌شود. در سال‌هایی که رفت هر چقدر منابع آبی کاهش یافت، در عوض سطح زیر کشت افزایش یافت. توسعه کشاورزی آب ورودی به دریاچه ارومیه را تا حد زیادی کاهش داد که همزمان با آن نیز افزایش دما و تبخیر زنجیره‌ای تشکیل دادند تا مقصران اصلی خشکی دریاچه ارومیه لقب بگیرند. گویا حالا بخشی از راه حل نجات دریاچه ارومیه در دستان مردم پیدا شده. چنانچه در طرح توسعه پایدار در حوضه آبریز دریاچه که می‌توان از آن به عنوان تنها راه نجات دریاچه نام برد. فراهم کردن زمینه برای مشارکت مردم در فرایند احیای دریاچه ارومیه از اهداف اصلی است.

همان‌طور که محسن سلیمانی مدیر طرح احیای تالاب‌های ایران می‌گوید در گام اول این طرح تلاش شده ۴۱ روستا در سطح ۳۰ هزار هکتار و ۱۳ هزار کشاورز درگیر شوند که موفقیت‌آمیز بود که در مرحله دوم این تعداد به ۷۴ روستا رسیده است.

سیمینه و زرینه؛ دو رگ حیات دریاچه

میاندوآب؛ شهری که میان دو رگ حیاتی دریاچه ارومیه قرار دارد. برای رسیدن به آن باید از روی زرینه رود عبور کرد. زرینه

طی چند هفته گذشته نشانه‌هایی از ساخت‌وساز هم در این منطقه دیده شد و به‌ویژه در چند هفته اخیر بخشی از نزارهای منطقه سوزانده شده است که می‌تواند مقدمه‌ای بر انجام امر یادشده باشد. همه این رویدادها و گمانه‌زنی‌ها در حالی است که مدتی است به بهانه خصوصی بودن تالاب (!؟) از ورود دوستداران محیط‌زیست به منطقه جلوگیری می‌شود.

در این خصوص، فردی هم که به ظاهر مدیریت این تالاب با وی است، اظهار می‌کند این تالاب در اختیار یکی از دستگاه‌های خاص است. در همین حال یکی از فعالان محیط‌زیست، که از بازرسان «انجمن ارزیابی محیط‌زیست ایران» نیز است، اظهار کرد: در روزهای اخیر شاهد صحنه شکار پرندگان در تالاب نیز بوده که همان‌جا با مسئولان گارد سازمان محیط‌زیست تماس گرفت، اما شوربختانه کسی برای حضور در منطقه اقدامی نکرد. او چند روز بعد ماجرا را طی نامه‌ای با ذکر شماره شاهدان حوادث تالاب به آگاهی مدیریت دفتر بازرسی سازمان محیط‌زیست و همچنین دیگر مقامات این سازمان رساند. این وضعیت در شرایطی رخ می‌دهد که طبق قوانین مالکیت ملی، مالکیتی است که اموال در آن متعلق به کل ملت است و قابل نقل‌وانتقال نیست.

پرسش این است که چگونه یک ثروت ملی جزء اموال یک سازمان خاص می‌شود و مجوز ساخت‌وساز و شکار در منطقه‌ای داده می‌شود که توقفگاه پرندگان ارزشمند و در خطر مهاجر است؟ آیا مرجعی هست که به این نگرانی‌ها پاسخ دهد؟ بهتر است پیش از تبدیل این تالاب زیبا و چشم‌نواز و غنی به باتلاقی بی‌حاصل و متعفن و به مرگ کشاندن زیست‌مندان آن، به فکر چاره باشیم.

* کارشناس محیط زیست

منبع: روزنامه شرق

زمین‌ها سرسبز شدند، دریاچه ارومیه از نفس افتاد

در طرح توسعه پایدار در حوضه آبریز دریاچه که می‌توان از آن به عنوان تنها راه نجات دریاچه نام برد. فراهم کردن زمینه برای مشارکت مردم در فرایند احیای دریاچه ارومیه از اهداف اصلی است.

زیست بوم/ طهورا شهبازی: شاهرگش قطع شده است. سیمینه و زرینه‌ای که ۵۰ درصد حیاتش را تضمین می‌کردند حالا محتاج حیات خود هستند. راكد شده‌اند و زهابی بیش نیستند.

فرجی مراحل کار را توضیح می‌دهد: در مرحله اول با کشاورز صحبت می‌شود که آیا تمایل به این کار دارد یا نه بعد از آن روی زمین انتخاب شده مطالعه می‌شود.

با دستش به زمین پشت سرش اشاره می‌کند زمینی که روی ردیف‌های منظم آن سبزه‌هایی با فاصله‌های معین از هم روییده است. جوی آبی روان فاصله بین زمین و جاده است: برای این زمین با توجه به خصوصیات ظاهری که داشت ۳ آزمایش مجزا در نظر گرفته شده است. با توجه به این که ما پایداری می‌خواهیم استفاده از پنجه‌غازی برای خاک‌ورزی را به جای گاوآهن انتخاب کردیم. در مرحله بعدی جوی و پشته‌ها درست شده. قبل از مرحله کاشت اسید تیومیک را با بذر، بذر مال کردیم تا جبران مواد آلی را بکند.

مراحل که طی شود صرفه‌جویی در آب به راحتی به چشم می‌آید: اولین مرحله آبیاری با موتور ۴ اینچ ۶ ساعت آب برد و در مرحله دوم و سوم هر کدام ۳ ساعت که قبلاً همین زمین ۲۰ ساعت آبیاری لازم داشت. علاوه بر آن ۱۵ درصد نیز بر سطح زیر کشت افزوده می‌شود. علاوه بر مزایای گفته شده مزایای دیگری که این روش دارد این است که در این زمینه کوددهی براساس نیاز واقعی گیاه و خاک انجام می‌شود و از آب شویی کودها جلوگیری می‌شود.

دانه‌ها روی پشته‌ها کاشته می‌شود که باعث بالا رفتن عیار قند محصول می‌شود که به گفته فرجی به دلیل جوانه‌زنی و سبز شدن بهتر مزرعه است.

کم شدن بیماری و آفات از دیگر مزایای این روش است. همان‌طور که مدیرعامل شرکت می‌گوید بوته‌ها دور از آب مستقیم قرار دارند و به صورت نشتی به آنها آب می‌رسد به همین دلیل از لحاظ بیماری و آفات مزرعه می‌تواند به حد ایده‌آل

رود ساکن و آرام که باید چند دقیقه‌ای به آن زل زد تا حرکتی کوچک خبر از جاری بودن آن بدهد. زمین‌های سبزپوش یا چغندر در دل دارند یا با گندم و جو تزیین شده‌اند. صدای پرنده‌ها در آسمان و نوازش باد بر شاخه‌های گندم در هم می‌آمیزد. مدیرکل جهاد کشاورزی استان از کشاورزی میان‌دوآب می‌گوید: میان‌دوآب در جنوب ارومیه قرار دارد که ۲۱۴ هزارهکتار وسعت زمین‌های آن است. از میان آنها ۵۲ هزار هکتار اراضی آبی و ۳۰ هزار هکتار اراضی دیم هستند. میان‌دوآب قطب دامداری استان است. از ۵۲ هزار هکتار، ۱۲ هزار هکتار اراضی باغی است که سالانه بالای ۸۰۰ هزار تن محصولات کشاورزی تولید می‌کنند.

دیانتی یاد دهه‌های پرآبی ارومیه را زنده می‌کند دهه شصتی که بالا بودن آب چاه‌ها مانع کشاورزی می‌شد اما بعد از ۲۵ سال بحران آب به وجود آمد.

سهام میان‌دوآب در طرح توسعه پایدار کشاورزی روستای نظام‌آباد، لالکو، یاریجان اولیا و خالصه است. سیمینه‌رود و زرینه‌رود که رنگ پرآبی به خود ببینند می‌توان به احیای ارومیه هم امیدوار بود.

۵۰ درصد صرفه‌جویی در آب، ۲۰ درصد محصول

بیشتر

فرجی مدیرعامل شرکت کشاورزی پدیده سبز آئیل که مجری این طرح در روستاهاست در مورد این طرح می‌گوید: این طرح از اول سال ۹۳ شروع شده است. میزان حقایقه‌ای که از این شهرستان جاری می‌شود نزدیک به ۵۰ درصد است ۵ سایت آبی‌پی‌سی‌ام داراست. این طرح با مشارکت کشاورزان است و پایه علمی صرف نیست بلکه تجربه کشاورز گردآوری می‌شود. تجربه کشاورزان و اصول علمی با هم منطبق می‌شود و بعد از آن برنامه اقدام تهیه می‌شود.

فرجی پشت به زمین چغندر قند می‌ایستد باد لای پرچم سبز زمین حرکت می‌کند. پرچم‌ها به سه رنگ تقسیم می‌شوند که هر کدام حکایت از وضعیتی دارند. پرچم سبز وضعیت زمینی را نشان می‌دهد که از لحاظ آبیاری به درجه ایده‌آل رسیده است. پرچم زرد شامل زمین‌هایی می‌شود که بحث آبیاری در شرف تغییر است و اقداماتی انجام شده. اما پرچم قرمز روی زمین‌هایی می‌نشیند که وضعیت آبیاریشان هنوز تغییری نکرده است.

نقده: شهری با ۲ هزار چاه غیرمجاز

نقده یکی از شهرهای حاصلخیز ارومیه است. شهری که از ۱۸ هزار هکتار اراضی آبی دارد. اراضی آبی تا پیش از این با روش غرقابی سیراب می‌شدند اما حالا روش‌های قطره‌ای، تحت فشار و بارانی جای آن را گرفته است. با عبور از مسیر جاده سمت راست رودخانه گدار با چشم‌اندازی زیبا رخ می‌نماید. یکی از رودخانه‌هایی که به ارومیه منتهی می‌شود امسال بعد از سال‌ها آب به خود دیده است تا جانی هم به زمین‌های کشاورزان بدهد. زمین‌های کشاورزی با نظم خاصی دو طرف جاده را احاطه کرده‌اند. زمین‌هایی که وقت آبیاریشان است آب‌ها از آب‌پاش‌ها باران شکل بر سرشان فرود می‌آید. در هر زمین تقریباً ۱۳ آب‌پاش در نقاط مختلف تعبیه شده است. کدو، سبب‌زمینی و چغندر طرفدار بیشتری دارد. هرچند کشاورزان هنوز مزد چغندرهای فروخته شده سال قبل را نگرفته‌اند. به گفته مدیر جهادکشاورزی منطقه معضل اصلی کشاورزان نقده حفر چاه‌های غیرمجاز است که حدود ۲ هزار چاه می‌شود. چاه که مجاز نباشد یارانه هکتاری ۶،۵ میلیون تومان نیز شامل حالشان نمی‌شود. هرچند اگر دولت هم ۱۷۵ میلیون تومان اعتبار دولتی داده باشد.

یکی از کشاورزان که به عنوان سخنران از میان کشاورزان دیگر انتخاب شده است از اطلاع‌رسانی غلط گله دارد. می‌خواهد کشاورزی تخصصی شود. از اعتبار دولتی می‌گوید و این که ۴۰ میلیون هم خود کشاورزان از جیب گذاشته‌اند. می‌گوید کشاورزان دور هم جمع شده‌اند و ۲۴ هکتار را از طریق یک چاه آبیاری می‌کنند.

کشاورز جوانی از لابه‌لای جمعیت بیرون می‌آید گرده‌های خاک میان موهای مجعدش گم شده است. زمینش چغندر به بار می‌آورد. با صدای آرام صحبت می‌کند: از قبل می‌دونستیم آب هدر می‌ره ولی بودجه نداشتیم از طرفی هم مشکل معیشت داشتیم. اما با این کار می‌شه ۸۰ درصد به ارومیه کمک کرد. اما اگر پول باشه. من که یارانه ای نگرفتم. باید ۳ میلیونم از جیب بدیم. تا اونجایی که من می‌دونم هم کسی یارانه نگرفته.

۸۵ درصد کشاورزان یارانه نمی‌گیرند

شلوار کردی سیاه رنگی به پا دارد با بلوز سفید گشاد. پوستش از آفتاب سوختگی قرمز شده است. موقع صحبت چشمانش را گرد می‌کند: یارانه میدن ولی وقت گیره انقد دنگ و فنگ داره. بعد

برسد و مصرف سموم شیمیایی کاهش پیدا کند. درجایی که رطوبت هست بیماری است با این روش کاهش ۴۰ درصدی سموم و کودهای شیمیایی را داریم.

ما مقصر خشکی ارومیه نبودیم

کلاهی نمودر را سایه‌بان صورتش کرده. پوست سفیدش جایش را به سیاهی سوخته داده است بس که زیر نورآفتاب بوده. چشمانش رنگ زمین‌هایی است که در آن گندم و جو می‌کارد. با دست پینه بسته‌اش دانه‌های تسبیح را دو تا یکی بالا و پایین می‌کند: ما مقصر خشکی دریاچه نبودیم، چون قبلاً به ما نگفته بودند. الان که گفتند با این روش در آب صرفه‌جویی می‌شود من یاد گرفتم. گفتند ۲۰ درصد در سم‌ها صرفه‌جویی می‌شود و ۴۵ درصد در کودهای شیمیایی و ۲۵ درصد هم در آب صرفه‌جویی می‌شود. اگر بگویند محصولی که آب کمتری می‌برد بکارید، ما گوش می‌دهیم. ما باید با مصرف آب کمتر به دریاچه کمک کنیم. از همان اول که آب دریاچه کمتر شده بود فهمیدم که اتفاقات بدی می‌افتد اما با سهل‌انگاری الان آب خشک شده است.

در روستای لکلو گندم می‌کارد. کت و شلواری خاکی و کهنه به تن دارد. کهنه مانند چین‌هایی که روی صورتش را گرفته است. با لهجه آذری شمردن شمردن صحبت می‌کند: می‌دونستم که داریم آب زیادی هدر می‌دیم ولی هیچ اقدامی نکردیم. موقعی که می‌خواستیم کشت را انجام دهیم مناسب نبود ولی خودمان انجام می‌دادیم. مجبور نبودیم فقط آشنایی نداشتیم و آگاهیمون کم بود. اگر بگویند حاضرم محصولات دیگری بکارم تا آب کمتری مصرف کند. الان طول کرت‌ها را کمتر می‌گیریم تا آب کمتر به زمین برود.

جوانتر از بقیه کشاورزان به نظر می‌رسد پوستش خیلی آفتاب سوخته نیست. فارسی را روان‌تر از بقیه صحبت می‌کند: با این روش راستشو بخواید ۳ درصد می‌توانیم به دریاچه ارومیه کمک کنیم. الان آبیاری تحت فشار، کم فشار و بارانی پول می‌خواد با شعار نمی‌شه هیچ کاری کرد. دست خود کشاورز که نیست مصرف آب کم بشه به نفع خود کشاورز است. باید درآمد کفاف کند در حال حاضر چغندر و یونجه کفاف می‌کند. اگر بخوایم محصولی جایگزین کنیم باید به کشاورز کمک بشه و به نفع کشاورز هم باشه.

صیانت از جنگل‌ها به صورت عادی در دستور کار

مخالفت مجلس با طرح یک فوریتی صیانت از جنگل‌ها

نمایندگان مجلس با یک فوریت طرح حفاظت و صیانت از جنگل‌ها مخالفت کردند و بر این اساس این طرح به صورت عادی در دستور کار مجلس قرار می‌گیرد.

زیست بوم: نمایندگان مجلس با یک فوریت طرح حفاظت و صیانت از جنگل‌ها مخالفت کردند و بر این اساس این طرح به صورت عادی در دستور کار مجلس قرار می‌گیرد. جنگل‌خواری و آتش‌سوزی دو بلای خیلی مهم هستند که به جان جنگل‌های کشور افتاده و باعث کاهش چشمگیر جنگل‌ها شده‌اند. در مورد لزوم مقابله با هر کدام از عوامل انسانی و غیرانسانی نابودی جنگل‌ها همواره هشدارهای فراوانی داده می‌شود. با وجود این، هشدارها جنگل‌های شمال در طی چهار سال از سه میلیون هکتار به ۱/۸ میلیون هکتار کاهش داشته‌اند. جنگل‌های زاگرس هم وضع بهتری ندارند، در ۷۰ سال گذشته وسعت جنگل‌های زاگرس از ۱۲ میلیون هکتار به شش میلیون هکتار کاهش یافته و این جنگل‌ها در معرض نابودی هستند. میانگین سالانه تخریب جنگل‌های زاگرس ۵۴ هزار هکتار است. آتش‌سوزی‌های اخیر در استان‌های ایلام، گلستان و کهگیلویه و بویر احمد به نابودی قسمت زیادی جنگل در این استان‌ها انجامید و نگرانی‌های بسیاری را ایجاد کرد.

بهره‌برداری زیاد و نگهداری کم

نماینده رشت در توضیح دلایل مطرح کردن یک فوریت طرح حفاظت و صیانت جنگل‌ها گفت: ما یک کشور بیابانی هستیم که قطعاً در چنین شرایطی حفاظت و حراست از جنگل‌ها به‌عنوان یک موهبت خدادادی از اهمیت و اولویت بسیار زیادی برخوردار است. مقدار نجف‌نژاد افزود: اگر نسبت به استفاده از جنگل‌ها فرهنگ‌سازی درست صورت نگیرد و به درستی از جنگل‌ها حفاظت نشود، شاهد تکرار حادثه آتش‌سوزی در جنگل‌ها خواهیم بود که اخیراً جنگل‌های استان گیلان دچار آتش‌سوزی شد. ایسنا نوشت: او با بیان این که قوانین مربوط به منابع طبیعی به اصلاح و بازنگری نیاز دارد، گفت: که در حال حاضر بهره‌برداری بسیار زیادی از جنگل‌ها صورت می‌گیرد که در مقایسه با میزان نگهداری از جنگل‌ها هیچ است.

به کسایی که چاه غیر مجاز دارن یارانه نمی دن. من از سال ۸۵ درخواست پروانه چاه کردم ولی نمی دن. اینجا ۸۵ درصد چاه‌ها غیرمجازن. ولی حفر چاه هزینه اش کمه. از این راه همین که آبی می‌مونه خودش سوده. نیروی انسانی کمتری مصرف می‌شه. محصولات بیشتری هم می‌ده. اما باید کمک کنند. طرح نکاشت رو که مطرح کردند واقعا پولش کم بود بره همین کشاورزا موافقت نکردن. اگر بگن چغندر نکارید ما پول می‌دیم قبول می‌کنیم. با همایش و کنفرانس هیچ مشکلی حل نمی‌شه. ما می‌تونیم لااقل خشک شدن ارومیه رو به تاخیر بندازیم.

به گفته قریشی کارشناس مسئول زیستگاه‌های آبی اداره کل آذربایجان غربی از سال ۸۱ و ۸۲ که تا حدودی میزان بارندگی به حد طبیعی رسید، متأسفانه ورودی روان آب‌ها دیگر به وضعیت قبل بازنگشت که این نشان دهنده مدیریت نادرست منابع آبی در این حوضه آبی است. توسعه کشاورزی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه بدون در نظر گرفتن توان منابع آبی و حقابه این دریاچه انجام شد بنابراین عوامل مختلف از جمله دخالت‌های انسانی و مسایل طبیعی در کنار هم دریاچه را به شرایط بحرانی کنونی کشاند.

قریشی گفت: در ۱۸ سال گذشته میزان متوسط ورودی آب به دریاچه ارومیه ۴.۲ میلیارد مترمکعب بوده است در حالی که در ۴۲ سال اول این میزان ۹.۴ میلیارد مترمکعب بود؛ به عبارتی در چند سال گذشته حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب آب ورودی به دریاچه ارومیه کاهش یافته است. هرچقدر منابع آبی کاهش یافت، سطح زیر کشت افزایش یافت که این مساله موجب شد آب ورودی به دریاچه ارومیه در حد بسیار زیاد و محسوس کاهش یابد که همزمان با آن نیز افزایش دما و تبخیر را نیز شاهد هستیم. زمین‌های کنار دریاچه آبیاری می‌شود. ارومیه در بستری سفید خوابیده است. راننده کنار جاده را با دست نشان می‌دهد: چند سال پیش تا همین جا آب بود. همینجا که حالا زمین شده همه آب بوده. اما حالا دریاچه چه دور است. خانم همراه که ساکن ارومیه است با ناراحتی دوران کودکیش را زنده می‌کند: ما بچه بودیم همش تو این آب شنا می‌کردیم لجن‌های کنار دریاچه خاصیت درمانی داشت پدر بزرگمو می‌آوردیم اینجا روش لجن می‌مالیدیم تا خوب شه. آرتمیا که از خاویار با ارزش تره الان تو خوابه مطلقه اگه تا ۲ سال دیگه دریاچه پر آب نشه کالا منقرض می‌شه.

منبع: خبر آنلاین

سدی در برابر حضور غیرقانونی

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با بیان این که برای جلوگیری از تجاوز به جنگل‌ها نباید هیچ فعالیتی در آنها انجام شود، گفت: تنها با اعمال مجازات بر متخلفان نمی‌توان با جنگل‌خواری مقابله کرد. علیرضا محجوب در واکنش به مخالفت نمایندگان با یک فوریت طرح حفاظت و صیانت از جنگل‌ها، گفت: متأسفانه تاکنون به دلیل سهل‌انگاری مسئولان جنگل‌های بسیاری در مناطق مختلف کشور دچار آتش‌سوزی شده و مورد تخریب قرار گرفته است، از این‌رو هدف اصلی طرح موردنظر این است که مدت ۱۰ سال فرصت رشد، بازسازی و احیا به جنگل‌ها داده شود. خانه ملت نوشت؛ او ادامه داد: در حال حاضر برخی اقدامات متخلفان و ورود افراد مختلف به جنگل‌ها این مناطق را از حالت طبیعی به حالت مصنوعی تبدیل کرده است؛ بسیاری عقیده دارند که جنگل‌ها را مانند پارک‌ها و فضاهای سبز داخل شهر باید مورد نظافت قرار داد که البته به این بهانه هم نباید وارد جنگل‌ها شد زیرا طبیعت در چرخه‌ای طبیعی این کار را انجام خواهد داد، بر این اساس طرح صیانت و حفاظت از جنگل‌ها می‌تواند سدی در برابر هرگونه حضور و بهره‌برداری غیرقانونی در جنگل‌ها باشد.

برخورد با زمین‌خواران و جنگل‌خواران

عضو مجمع نمایندگان استان گیلان با بیان این که صیانت از جنگل به معنای برخورد با زمین‌خواران و جنگل‌خواران است، گفت: جلوگیری از بهره‌برداری از جنگل‌ها به مدت ۱۰ سال در جهت صیانت از آنها اقدامی نادرست است. مهرداد بائوج لاهوتی درخصوص مخالفت نمایندگان مجلس با یک فوریت طرح حفاظت و صیانت از جنگل‌ها، گفت: به‌طور کلی همه نمایندگان مجلس با صیانت از جنگل‌ها و مراتع کشور موافق هستند، اما دلیل مخالفت نمایندگان با یک فوریت طرح این است که گفته شد ۱۰ سال به افراد اجازه بهره‌برداری از جنگل‌ها داده نشود که این راهکار اقدامی مناسب برای صیانت از جنگل‌ها نیست.

او ادامه داد: صیانت از جنگل به آن معناست که نباید به متجاوزان و متخلفان اجازه تصرفات غیرقانونی از جنگل داده شود، زیرا بسیاری از آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌های شمال کشور عمدی بوده و با صیانت از جنگل‌ها باید از این مشکلات جلوگیری کرد. او تأکید کرد: این که گفته شود تا ۱۰ سال از جنگل‌ها هیچ بهره‌برداری صورت نگیرد حرف درستی نیست، زیرا تمامی کشورهای دنیا از جنگل‌ها بهره‌برداری اقتصادی می‌کنند،

حال چطور ممکن است که بتوان تا سال‌ها از بهره‌برداری‌ها جلوگیری کرد، البته بخشی از جنگل‌ها باید تبدیل به احسن شده و درختان جدید جایگزین درختان قدیمی شوند؛ بنابراین این طرح نه‌تنها صیانت نبود بلکه آسیبی برای جنگل‌ها و مراتع کشور بود، زیرا با اجرای این طرح جلوی کاشت گونه‌های جدید گرفته می‌شود. خانه ملت نوشت؛ لاهوتی تصریح کرد: باید با برخورد شدید با متخلفان و متجاوزان به اراضی دولتی و تغییر کاربری‌ها از ادامه این مشکل جلوگیری شود، همچنین دولت درحال حاضر باید قوانین موجود در حفاظت از جنگل‌ها را به خوبی اجرا کند زیرا هیچ خلاء قانونی در این زمینه وجود ندارد.

منبع: روزنامه آرمان

معرفی کتاب

کتاب اکولوژی و محیط‌زیست خودمونی، با نویسندگی نصرت‌الله صفاییان می‌باشد که خود اکولوژیستی مبارز است. این کتاب که درباره زندگی روی کره زمین می‌باشد، با بیانی ساده و قابل درک به بیان روابط میان موجودات زنده و محیط اطرافشان پرداخته است که برای اکولوژیست‌های حرفه‌ای یادآور ارکان دانش اکولوژی می‌باشد و در ۶ فصل تقریباً تمامی نکات بارز دانش اکولوژی را با زبانی صمیمانه بیان می‌کند. نویسنده در فصل اول به معرفی اکولوژی و انواع اکوسیستم‌ها، در فصل دوم به باورها و اعتقادات اکولوژیست‌ها، در فصل سوم به معرفی انواع اکولوژیست‌ها، در فصل چهارم بینش اکوسیستمی را از دیدگاه اکولوژیست‌ها و در فصل پنجم و شش به مواردی جهت درک بهتر اکولوژی و اکوسیستم پرداخته است. خواندن این کتاب برای عامه مفید می‌باشد. این کتاب توسط انتشارات معین در سال ۱۳۹۴ به چاپ رسیده است.